

Meslek Liselerinde Öğrenim Gören Kadın Öğrencilerin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Murat Özmaden¹

Gökhan Dokuzoğlu¹

Muhammed Ömer Eren²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

²Sorumlu yazar, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, momer54@hotmail.com

Özet

Bu araştırma meslek lisesinde eğitim alan kadın öğrencilerin spora yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın verileri 2019-2020 eğitim - öğretim yılı içerisinde Mardin ili Midyat ilçesi Nene Hatun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrenciler içerisinde tesadüfi örneklem metodu ile seçilen ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 196 öğrenciden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak, Şentürk'ün (2012) geliştirdiği "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik ve parametrik testler kullanılmıştır. İki grup karşılaştırmalarında Bağımsız Örneklem T- testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre katılımcıların spora yönelik tutumları ile sınıf düzeyi, okul takımlarına katılım, sportif etkinliklere katılım, aile desteği, ailede sportif etkinliğe katılan olup olmadığı ve katıldığı spor türü değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir ($p < 0.01$). Sonuç olarak çalışmamızda meslek lisesinde öğrenim gören kız öğrencilerin ailede spor yapanların bulunması, okulda sportif etkinliklere katılım, katıldığı spor türü ve özellikle aile desteğinin olması sportif faaliyetlere yönelmelerinde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Meslek lisesi, tutum, spor, öğrenci

Analyzing Vocational High School Female Students' Attitudes for Sports

Abstract

This research aimed to analyze vocational high school female students' attitudes for sports. The data of the research were collected from 196 female students studying at Nene Hatun Vocational and Technical High School in Midyat Town/Mardin. The participants were chosen according to the random sampling method and volunteered for the study. As data collection tool "The Scale of Attitudes for Sport" developed by Şentürk (2012), was used. In the analyzes of the data in addition to descriptive statistical methods, independent samples t-test and one-way ANOVA were used with

SPSS for Windows. According to analyze results, significant differences were found in the attitude for sports of the participants according to class, attendance to the school teams, the support of parents in joining the sports activities, the number of attendees to sports activities in family, and according to attended sport types ($p < 0.01$). As a result, in our study, it was determined that the presence of family members who do sports in the family, participation in sports activities at school, the type of sports they participate in and especially family support were found to be effective in the attitudes to sports of female students studying at vocational high schools.

Key Words: Vocational high school, attitude, sports, student

SUMMARY

Introduction and Aim: There has been a lot of changes in our lives following the modernizing world. Along with these changes, different descriptions have been used for sports. Sports has many physical and mental benefits for human health (Köse et al., 2019). Sports can be defined as "the activities which are done to develop the physical and mental health, to help form the personality, to develop the personal traits, to increase the struggling power of the person and also to struggle within specific rules, to feel the excitement and to beat the opponent" (Mutlu et al. 2014). Sports is the organized human being behaviors which are done as an individual or as a group under specific conditions with or without equipment, following certain rules competing or cooperating (Yetim, 2006). It is a challenging, cooperative and cultural concept which develops the skills which are acquired by the individual while turning its natural environment into a humane environment, with or without equipment and following certain rules, individually or as a group, done as a free time activity or as a full-time professional activity (Aracı, 2006). The mental-physical and social positive influence of the sports on human beings cannot be ignored. It can be said that primary benefits on human health are the protection of physical health, physical and motor performance development, prevention of metabolic diseases and the increase in life appreciation (Yiyit, 2017). Sports has a role in one socializing within physical activities by giving the sense of being a part of a group (Küçük and Koç, 2004). It is also said that sports have an important mental influence besides the physical benefits mentioned above (Hassmen et al., 2000). Sports also help people have various learning opportunities, such as lifelong learning and being a participant. Concordantly, sports are not only a means of health and happiness or feeling satisfied but also is a means of education (Mirzeoğlu, 2011). These positive features of the sports will help the development of an individual as a whole. It is essential to have individuals get the habit of attending a physical activity in their early and middle adolescence (Eskiler et al., 2016). Especially the attitudes of adolescents towards physical education class will contribute a lot to their physical, mental and social development. Also, a positive attitude towards sport will contribute to an individual's relationship with the community by bringing in gentlemanship, leadership and socializing. Thus, by force of education's integrity principle, it is expected to evaluate one's education needs as a whole (Kırımoglu et al., 2017). As a definition, attitude can be explained as "the aims which are motivating a person to act in a particular manner to specific incidents, situations, objects or people" (Baçer, 2019). In social psychology, the notion of attitude is used to express the organizing aim of the idea, the feeling and possible behaviours of an individual in the general term (Tutar, 2016). Attitudes are related to struggle with learned feelings and to control the feelings and have an important role in influencing one's behaviours. They occur depending upon the morals and faith, influence the learning process of the individual positively or negatively and addresses the future of the person (Bozdoğan and Yalçın, 2005). As it is understood from these definitions, it can be said that "attitudes are the means which contribute to one's life positively and support one's personal development" (Ekici et al., 2011). The development of attitudes starts at the early ages, and one can acquire different attitudes during different phases of life (Silverman and Subramian, 1999). Physical

education can be defined as "the activities which are done regularly and within specific rules to develop physical and mental development, to get prepared to daily life and work life, to strengthen national awareness and the feeling of citizenship of an individual" (Erhan and Tamer, 2009). Physical Education classes at schools have an important role in an individual's developing positive attitudes towards sports. The period between 14-18 ages, which covers high school students, is seen as the critical period when the attitudes are formed. The positive attitude of the student towards sports may help the classes be more active and may help increase student's success (Silverman and Scrabis, 2004). The students who have positive attitudes towards sports attend the classes more willingly. On the other hand, the students who have negative attitudes towards sports attend the classes unwillingly, do not want to take part in activities or cause discipline problems (Taşdemir, 2000). Physical education supports children's multiple developments by giving information about healthy life, by giving opportunities to attend enjoyable group activities, by developing sports skills and by contributing different development fields (physical, social, sensual and cognitive) (Yılmaz, 2018). Moreover, it enables children, and the teenagers develop self-awareness, self-confidence, entrepreneurship, mental health and life long sports habit (Daley and Leahy, 2003). Physical Education lesson has a great role in establishing and protecting the unity and solidarity at schools. Children's negative attitudes towards physical education and sports may result in several problems like not attending the classes and disturbing the classroom environment, destroying unity and solidarity. When all these reasons are taken into consideration, it is possible to say that the attitude towards sports is an important factor in successful educational activities (Çelik and Pular, 2011). Hence, students' attitudes towards sports take form during the high school period when the attitudes are formed in general. If a student gets positive attitude towards sports during this period, it becomes permanent. So, suppose female students at vocational high schools develop attitudes towards sports during this period. In that case, this may motivate them, contribute to their socializing behaviors, make them physically and mentally healthier and make them more robust for the problems which are experienced in vocational high schools. **Material and Method:** The study was designed as a descriptive quantitative study. The data of the research were collected from 196 female students studying at Nene Hatun Vocational and Technical High School in Midyat Town/Mardin. The participants were chosen according to the random sampling method and volunteered for the study. As data collection tool "The Scale of Attitudes for Sport" developed by Şentürk (2012), was used. In the analyzes of the data in addition to descriptive statistical methods, independent samples t-test and one-way ANOVA were used with SPSS for Windows. **Results:** According to analyze results, significant differences were found in the attitude for sports of the participants according to class, attendance to the school teams, the support of parents in joining the sports activities, the number of attendees to sports activities in family, and according to attended sport types ($p < 0.01$). **Conclusion:** As a result, in our study, it was determined that the presence of family members who do sports in the family, participation in sports activities at school, the type of sports they participate in and especially family support were found to be effective in the attitudes to sports of female students studying at vocational high schools.

1. GİRİŞ

Modernleşen dünya ile birlikte hayatımızda birçok değişim olmuştur. Bu değişimle birlikte spora ilişkin farklı tanımlar da yapılmaktadır. Nitekim sporun, insan sağlığına fiziksel ve ruhsal olarak her açıdan fayda sağladığı aşikârdır (Köse ve ark., 2019). "Spor, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın temel unsuru olan insanın beden ve ruh sağlığını geliştirmek, kişiliğin oluşumunu, karakter özelliklerinin gelişimini sağlamak, kişinin mücadeleye gücünü artırmak yanında belirli kurallara göre, rekabet ölçüleri içerisinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışmada üstün gelme amacıyla yapılan faaliyetler" olarak tanımlanmaktadır (Mutlu ve ark., 2014). Spor insanların bireysel ya da grup olarak

yaptıkları belirli şartlar altında araçlı ya da araçsız uyulması gereken kurallar doğrultusunda bireylerin rekabet, yarışma ve dayanışma yoluyla yapılan organize insan davranışlarıdır (Yetim, 2006). Bireyin tabii çevresini, beşeri çevre haline getirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren belirli kurallar içinde araçlı ve araçsız, ferdi veya grup ile serbest zaman veya tüm zamanını alacak şekilde iş edinerek yaptığı, sosyalleştirici, ruh ve fiziki geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir kavramdır (Aracı, 2006). Sporun insanlar üzerinde zihinsel-fiziksel ve sosyal yönden pozitif etkileri göz ardı edilemeyecek boyuttadır. İnsan sağlığına faydalarının yanı sıra fiziksel sağlığın korunmasını, fiziksel ve motorsal performans gelişimini, belirli metabolik hastalıkların önlenmesini ve yaşam memnuniyetini arttırdığı söylenebilir (Yiyit, 2017). Spor, fiziksel aktiviteler çerçevesinde insanlara bir gruba ait olma duygusu vererek, bireylerin sosyalleşmesinde rol oynamaktadır (Küçük ve Koç, 2004). Ortaya koyulan bu faydalarla birlikte sporun psikolojik açıdan önemli bir etkisi olduğu ifade edilmektedir (Hassmen ve ark., 2000). Spor aynı zamanda insanların hayat boyu öğrenmelerine ve interaktif olmalarına imkân sağlamaktadır. Bu bağlamda spor, yalnızca sağlıklı ve mutlu olmanın, doyuma ulaşmanın bir yolu değil, aynı zamanda da bir eğitim aracıdır (Mirzeoğlu, 2011). Sporun bu olumlu özellikleri bireyin bir bütün olarak gelişimine katkı sağlayacaktır. Bireylerin tutum ve davranışlarının şekillenmeye başladığı ilk ve orta ergenlik dönemi bireylere fiziksel aktiviteye katılım alışkanlığı kazandırılmasında oldukça önemlidir (Eskiler ve ark., 2016). Özellikle gelişim çağındaki öğrencilerin spor dersine yönelik tutumları onların fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak bir bütün olarak gelişimlerine destek sağlayacaktır. Ayrıca spora yönelik olumlu tutumun bireyde centilmenlik, liderlik, sosyalleşme, gibi olumlu özellikler kazandırarak bireyin toplumla olan ilişkilerine pozitif katkı sağlayacaktır. Nitekim, eğitimin bütünlük ilkesi gereği, çocuğun eğitilecek yönlerinin bir bütün olarak alınıp değerlendirilmesi istenir (Kırımoğlu ve ark., 2017).

Tutum tanım olarak, kişileri belli olay, durum, nesne veya insanlara karşı davranışlar sergilemeyi güdeleyen eğilimler olarak ifade edilmektedir (Başer, 2009). Tutum kavramı sosyal psikolojide genel olarak bir bireye atfedilen ve onun bir nesneye ilişkin düşünce, duygu ve muhtemel davranışlarını organize eden eğilim anlamında kullanılmaktadır (Tutar, 2016). Başka bir deyişle tutum bireyin bir nesne ya da olaya bakış açısı olarak nitelendirilir. Tutumlar öğrenmeyle kazanılan duygularla mücadele etme ve duyguları kontrol etme ile alakalı olup kişinin davranışlarını etkilemede önemli bir göreve sahiptir. Değerler ve inanç sistemine bağlı olarak meydana gelmekte ve olumlu veya olumsuz olması öğrenme sürecini etkilemekte ve kişinin geleceğine yön vermektedir (Bozdoğan ve Yalçın, 2005). Bu tanımlardan anlaşılacağı üzere tutumlar kişinin yaşamına olumlu katkıda bulunan ve kişinin gelişimine fayda sağlayan bir araç olduğu söylenebilir (Ekici ve ark., 2011). Yaşamın ilk evrelerinden itibaren tutum gelişimi başlar ve yaşamın farklı zamanlarında farklı tutumlar ortaya çıkar.

Beden eğitimi, kişinin bedensel ve fiziksel gelişimini sağlamak, günlük yaşama ve iş hayatının koşullarına hazırlanmak, ulusal bilinç ve yurttaşlık duygularını kuvvetlendirmek amacıyla yapılan düzenli, kuramlı çalışmalarının tümü olarak tanımlanmaktadır (Erhan ve Tamer, 2009). Okullardaki beden eğitimi ve spor dersleri bireylerin spora yönelik tutum geliştirmelerinde önemli rol oynamaktadır. Ortaöğretim öğrencilerinin içinde bulunduğu 14-18 yaş aralığı da tutumların şekillendiği kritik dönem olarak görülmektedir. Öğrencinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutumları, derslerin daha aktif geçmesini ve öğrenci başarısını arttıracak yönde gelişmesini sağlayabilir (Silverman ve Scrabis, 2004). Beden eğitimi ve spor dersine ilişkin olumlu tutum gösteren öğrenciler derse daha aktif ve istekli şekilde katılırlar. Buna karşın olumsuz tutum sergileyen öğrenciler ise derse daha isteksiz şekilde katılır, aktivitelerde görev almak istemez ya da sınıfta disiplin problemi oluştururlar (Taşdemir, 2000). Beden eğitimi; çocuklara sağlıklı yaşam hakkında bilgi verilmesi, eğlenceli grup çalışmalarına katılım fırsatının sunulması, spor branşlarına ilişkin bilgi

ve becerinin sağlanması ve farklı gelişim alanlarına (fiziksel, sosyal, duygusal ve bilişsel) katkı sağlaması açısından çocukların çok yönlü gelişimini desteklemektedir (Akgül ve ark., 2012; Yılmaz, 2018). Ayrıca çocuk ve ergenlere kendini algılama, kendine güven duyma, girişimcilik, ruh sağlığı ve yaşam boyu spor alışkanlığı sağlamaktadır (Daley ve Leahy, 2003). Beden eğitimi dersi okullarda birlik ve beraberliğin kurulmasında ve korunmasında büyük rol oynamaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi ve spora yönelik olumsuz tutumlar geliştirmesi, derse girmeme ve ders düzenini bozma, birlik beraberliğin bozulması gibi çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. Tüm bu sebepler göz önüne alındığında spora karşı olan tutumun öğrenim etkinliklerinin başarılı olması konusunda önemli bir unsur olduğunu söylemek mümkündür (Çelik ve Pulur, 2011).

Buradan hareketle tutumların şekillendiği ortaöğretim döneminde öğrencinin beden eğitimi ve spora yönelik tutumlar da şekillenmektedir. Öğrencinin spora yönelik olumlu tutumu bu dönemde kazanılmasıyla birlikte kalıcı olmaktadır denilebilir. Meslek lisesinde öğrenim gören kız öğrencilerin spora yönelik tutumlarının gelişmesi onları okula yönelik motive edecek, sosyalleşme davranışlarına katkıda bulunacak, ruhsal ve fiziksel olarak daha sağlıklı olmalarını sağlayacak ve meslek liselerinin zorluklarına karşı onları güçlü kılacaktır.

2. MATERYAL METOT

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama araçları ve verilerin analizi gibi çalışmanın yöntemine dair bilgiler verilmektedir. Bu araştırma, tarama modeli kapsamında ilişkisel tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Bu model, iki veya daha çok sayıda değişken arasında birlikte değişimin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlar (Karasar, 2008). Ölçek formları yüz yüze dağıtılıp tamamen gönüllülük esasına göre doldurtulmuştur. Araştırma grubunu Mardin ili Midyat ilçesinde bulunan Nene Hatun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri oluşturmaktadır. Ölçek formları 200 kız öğrenciye gönüllülük esas alınarak ve gizliliğe önem verilerek rastgele dağıtılmış, kısa süre içerisinde yanıt vermeleri istenmiştir. 197 ölçek formu geri dönmüş, eksiklikleri görülen formlar dikkate alınmış ve toplam 196 ölçek formu analiz için uygun bulunmuştur. Veri toplama aracı olarak, Şentürk (2012) tarafından geliştirilen "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek 5'li Likert türünde (1= Kesinlikle Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) olup ölçekteki ifadeler 1-5 arasında derecelendirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 25.0 paket programı kullanılarak istatistiksel analiz yapılmıştır. Veriler analizi sonucunda ölçeğe ait Cronbach's Alpha değeri .88 olarak bulunmuştur. Veri setine, istatistiksel testlerden hangisinin (parametrik-non-parametrik) uygun olduğunu belirlemek amacıyla normallik testi uygulanmıştır. Kolmogorov-Smirnov testine göre verilerin anlamlılık düzeyi .05'ten büyük olduğu için verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş (Tablo 3) ve analiz için parametrik testler uygun bulunmuştur. İki grup karşılaştırmalarında Bağımsız Örneklem t- testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Tablo 1. Katılımcılara ait demografik değişkenler

Demografik Değişkenler	Sınıf	f	%	Toplam
Sınıf	9.	67	34.2	196
	10.	51	26	
	11.	57	29.1	
	12.	21	10.7	
Okul Takımına Katılım	Evet	24	12.2	

	Hayır	168	85.7
	Evet	144	73.5
Aile Desteği	Hayır	47	24
	Evet	56	28.6
Ailede Sportif Etkinliğe Katılma Durumu	Hayır	129	65.8
	Bireysel	65	33.2
Katıldığı Spor Türü	Takım	37	18.9
	Katılmıyorum	89	45.4

Katılımcıların demografik verilerine bakıldığında 9. sınıf öğrencileri 67 kişi ile %34,2'sini, 10. sınıf öğrencileri 51 kişi ile %26'sını, 11. sınıf öğrencileri 57 kişi ile %29,1'ni, 12. sınıf öğrencileri 21 kişi ile katılımcıların %10,7'sini temsil etmektedir. Öğrencilerden 168'i (%85,7) okul spor takımlarına katılmamakta, 24'ü (%12,2) okul spor takımlarına katılmaktadır. Öğrencilerin sportif etkinliklere katılımlarında 144'ü (%73,5) aile desteği görmekte, 47 (%24) öğrenci ise aile desteği görmemektedir. Ailede spor yapan birey olup olmama durumunda ise 56 öğrenci (%28,6) evet demekte, 129 öğrenci (%65,8) ise hayır demektedir. Katıldığı spor türü değişkeninde ise bireysel sporlar 65 (%33,2), takım sporları 37 (%18,9), katılmıyorum diyenler ise 89 (%45,4) kişiden oluşmaktadır.

Tablo 2. Spora yönelik tutum ölçeğinin güvenilirlik sonuçları

Ölçek	Cronbach Alpha Katsayısı
Spora Yönelik Tutum Ölçeği	.886

Spora yönelik tutum ölçeği iç tutarlılığının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen güvenilirlik analizinde Cronbach's Alpha değerinin .88 olduğu görülmüştür. Ayrıca, ölçekteki hiçbir maddenin toplam korelasyon ile negatif ilişkisi söz konusu değildir. Tüm bu değerler ölçeğin "yüksek derecede güvenilir" olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Normallik testi sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	p	Statistic	df	p
Tutum	.030	196	.200*	.997	196	.938

Veri setine, istatistiksel testlerden hangisinin uygun olduğunu belirlemek amacıyla normallik testi uygulanmıştır. Kolmogorov-Smirnov^a testine göre anlamlılık düzeyi 0,05'ten büyük olduğundan verilerin normal dağılım gösterdiği görülmüş (Tablo 3) ve analiz için parametrik testler uygun bulunmuştur.

Tablo 4: Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının sınıf değişkenine göre yapılan Anova test sonuçları

	Sınıf	n	\bar{X}	SS	F	p	Bonferroni
Spora Yönelik Tutum Puanları	①9	67	83.32	15.63	3.946	0.009	1>4
	②10	51	80.94	14.07			
	③11	57	76.75	18.44			
	④12	21	70.66	17.47			
Spora ilgi duyma	①9	67	41.10	8.42	3.015	0.031	1>4
	②10	51	39.86	7.28			
	③11	57	37.80	9.76			
	④12	21	35.38	9.48			
	①9	67	23.13	4.76			

Sporla yaşama	②10	51	23.21	4.69	2.480	0.062	-
	③11	57	21.80	5.55			
	④12	21	20.28	4.47			
	①9	67	19.08	4.03			
Aktif spor yapma	②10	51	17.86	4.42	4.918	0.003	1>4
	③11	57	17.14	4.80			
	④12	21	15.00	5.31			

Tablo 4'e bakıldığında kız öğrencilerin spora yönelik tutumları ile sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Kız öğrencilerin spora yönelik genel tutum puanları ile ölçek alt boyutları olan spora ilgi duyma ve aktif spor yapma puan ortalamalarının sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır ($p < 0.05$). Ölçek alt boyutlarından olan sporla yaşama alt boyutunda herhangi anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için yapılan Bonferonni sonuçlarına göre ölçek spora yönelik tutum düzeyinde dokuzuncu sınıflar lehine ($\bar{X}=83,32$) 12. sınıflar ile ($\bar{X}=70,66$); spora ilgi duyma alt boyutunda 9. sınıflar lehine ($\bar{X}=41,10$) 12. sınıflar ile ($\bar{X}=35,38$) ve aktif spor yapma alt boyutunda 9.sınıflar lehine ($\bar{X}=19,08$) 12.sınıflar ile ($\bar{X}=15,00$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Tablo 5. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının okul takımına katılım değişkenine göre yapılan bağımsız örneklem t-sonuçları

		n	\bar{X}	SS	t	p
Spora Yönelik Tutum Puanları	Evet	24	94.12	17.03	4.618	0.000
	Hayır	168	77.14	15.49		
Spora ilgi duyma	Evet	24	46.16	8.92	4.823	0.000
	Hayır	168	38.06	8.28		
Sporla yaşama	Evet	24	26.83	4.85	4.747	0.000
	Hayır	168	21.82	4.74		
Aktif spor yapma	Evet	24	21.12	4.27	4.116	0.000
	Hayır	168	17.25	4.51		

Tablo 5 incelendiğinde kız öğrencilerin spora yönelik tutumları ile sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla T- Testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve tüm alt boyutları ile okul takımına katılım durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p < 0.01$).

Tablo 6. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencilerin sportif etkinliğe katılmasında ailenin desteği olup olmadığına göre yapılan bağımsız örneklem t testi-sonuçları

		n	\bar{X}	SS	t	p
Spora Yönelik Tutum Puanları	Evet	144	83.08	15.56	5.581	0.000
	Hayır	47	68.78	15.14		
Spora ilgi duyma	Evet	144	41.05	8.25	5.375	0.000
	Hayır	47	33.65	8.17		
Sporla yaşama	Evet	144	23.54	4.68	5.247	0.000
	Hayır	47	19.42	4.67		
Aktif spor yapma	Evet	144	18.47	4.47	3.715	0.000
	Hayır	47	15.70	4.44		

Tablo 6'ya göre kız öğrencilerin spora yönelik tutumları ile sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık

gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla T- Testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve tüm alt boyutları ile ailenin sportif etkinliğe katılma desteği arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$).

Tablo 7. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencinin sportif etkinliğe katılmasında ailede sportif etkinliğe katılan olup olmadığına göre yapılan bağımsız örneklem t testi-sonuçları

		n	\bar{X}	SS	t	p
Spora yönelik tutum	Evet	56	85.85	16.07	3.594	0.000
	Hayır	129	76.59	16.16		
Spora ilgi duyma	Evet	56	43.10	7.78	4.374	0.000
	Hayır	129	37.44	8.73		
Sporla yaşama	Evet	56	24.00	5.16	2.710	0.000
	Hayır	129	21.80	4.81		
Aktif spor yapma	Evet	56	18.75	4.81	1.867	0.000
	Hayır	129	14.34	3.79		

Tablo 7 incelendiğinde kız öğrencilerin spora yönelik tutumları ile ailede sportif etkinliklere katılan birey olmasına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla T- Testi yapılmıştır. Öğrencilerin spora yönelik tutumları ve tüm alt boyutları ile ailede sportif etkinliklere katılan birey olması durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir ($p<0.01$).

Tablo 8. Spora yönelik tutum ölçeği puanlarının katıldığı spor türü değişkenine göre yapılan Anova testi sonuçları

		n	\bar{X}	SS	F	p	Bonferroni
Spora yönelik tutum	⁽¹⁾ Bireysel	65	82.73	13.05	20.890	0.000	2>1
	⁽²⁾ Takım	37	90.91	16.21			1>3
	⁽³⁾ Yapmıyorum	89	72.71	16.09			2>3
Spora ilgi duyma	⁽¹⁾ Bireysel	65	40.40	7.66	17.541	0.000	2>1
	⁽²⁾ Takım	37	45.24	8.06			1>3
	⁽³⁾ Yapmıyorum	89	36.03	8.53			2>3
Sporla yaşama	⁽¹⁾ Bireysel	65	23.36	4.13	16.309	0.000	1>3
	⁽²⁾ Takım	37	25.54	5.32			2>3
	⁽³⁾ Yapmıyorum	89	20.65	4.63			
Aktif spor yapma	⁽¹⁾ Bireysel	65	18.96	3.67	15.184	0.000	1>3
	⁽²⁾ Takım	37	20.13	4.46			2>3
	⁽³⁾ Yapmıyorum	89	16.03	4.68			

Tablo 8'e göre kız öğrencilerin spora yönelik tutumları ile katıldığı Spor Türü değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Kız öğrencilerin spora yönelik genel tutum puanları ile ölçek alt boyutları olan spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma puan ortalamalarının bireyin katıldığı spor türü değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği anlaşılmaktadır ($p<0.01$). Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için spora yönelik genel tutum puanı Bonferonni testi sonuçlarına göre takım sporları lehine ($\bar{X}=90,91$) bireysel spor yapanlar arasında ($\bar{X}=82,73$), bireysel sporlar lehine ($\bar{X}=82,73$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=82,73$) ve takım sporlarına katılanlar lehine ($\bar{X}=90,91$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=72,71$) anlamlı farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir. Spora ilgi duyma alt boyutu Bonferonni testi

sonuçlarına göre takım sporları lehine ($\bar{X}=45,24$) bireysel sporlar yapanlar arasında ($\bar{X}=40,40$), bireysel sporlar lehine ($\bar{X}=40,40$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=36,03$) ve takım sporlarına katılanlar lehine ($\bar{X}=45,24$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=36,03$) anlamlı farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir. Sporla yaşama ve alt boyutu Bonferonni testi sonuçlarında ise bireysel sporlar lehine ($\bar{X}=23,46$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=20,65$) ve takım sporlarına katılanlar lehine ($\bar{X}=25,54$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=20,65$) anlamlı farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir. Aktif spor yapma alt boyutunda ise bireysel sporlar lehine ($\bar{X}=18,96$) herhangi bir sportif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=16,03$) ve takım sporlarına katılanlar lehine ($\bar{X}=20,13$) herhangi bir sporif etkinliğe katılmayanlar arasında ($\bar{X}=16,03$) anlamlı farklılığın ortaya çıktığı görülmektedir.

4. TARTIŞMA

Bu araştırmada lise düzeyinde öğrenim gören kız öğrencilerin spora yönelik tutumlarının; sınıf, okul takımına katılım, spora katılımda ailenin desteği, ailede sportif etkinliğe katılan olup olmadığına ve spor türü değişkenine göre ne yönde farklılaştığı incelenmiştir. Araştırmaya katılan kız öğrencilerin spora yönelik tutum puanları sınıf değişkenine göre incelendiğinde ölçek ve ölçeğin spora ilgi duyma alt boyutunda $p<0.01$ düzeyinde aktif spor yapma alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğunu görüyoruz. Sporla yaşama alt boyutuna baktığımızda ise herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir ($p>0,05$). Farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için yapılan Bonferonni sonuçlarına göre ölçek toplam spora ilgi duyma ve aktif spor yapma alt boyutlarında 9. sınıflar lehine 12. sınıflar ile arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0, 05$). Yapılan literatür çalışmalarına baktığımızda araştırmamızı destekleyen ve desteklemeyen çalışmalar bulunmaktadır. Sınıf değişkeni (Göksel ve Caz, 2016) öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarında anlamlı bir sonucun çıkmadığını göstermiştir. Ayrıca Spora yönelik tutumların sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılaşmanın olmadığını gösteren çalışmalar (Kangalgil ve ark., 2004; Altay ve Özdemir, 2006; Güllü ve Güçlü 2009; Eski, 2010), bulunmaktadır. Ayrıca (Güllü, 2007) lisede okuyan sınıf seviyeleri arttıkça spora yönelik tutumlarının negatif yönde değiştiğini göstermiştir. Ayrıca çalışmalar sınıf düzeyi arasında spora olan tutumlarının da farklılaştığı sonucuna varmışlardır (Hilland ve ark., 2009; Akandere ve ark., 2010; Phillips, 2011). Ayrıca Yıldız (2010) ve Tavlaş (2012), çalışmalarında da sınıf değişkeni açısından farklı sınıflarda öğrenim gören öğrenciler arasında farklılıkların olduğunu tespit etmişlerdir. Sınıf düzeyinde yapılan literatür çalışmalarında farklı sonuçların bulunduğu görülmektedir. Bu yönüyle çalışmamız literatürdeki çalışmalar ile paralellik göstermektedir. Sınıf düzeyleri arasında oluşan bu farklılaşmanın üst sınıflara geçtikçe üniversite sınavlarının yaklaşması; yaşın artması ile birlikte ilgi, arzu, ihtiyaçların değişmesi ve kendilerinden beklenen sosyal rollerin yerine getirilme kaygısından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Literatürde okul takımında bulunma değişkeninin spora yönelik tutum puanları etkisine ölçek puanı ve alt boyut puanları istatistiksel olarak anlamlı farklılığa sahiptir, ($p<0,01$). Düzenli spor yapan öğrencilerin veya sporcuların diğer öğrencilere oranla spora yönelik tutumlarında daha yüksek davranış sergiledikleri sonucuna varmışlardır (Türkmen ve ark., 2016; Çolak, 2019; Kaya, 2020). Başka bir çalışmada ise lisanslı öğrencilerin lisanssız öğrencilere göre Beden eğitimi ve spora karşı tutum puanlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Alparslan, 2008). Sporcu lisansına sahip olup – olmama durumuna göre ortaokul öğrencileri üzerinde yapmış olduğu çalışmada (Hünük, 2006), sporcu lisansına sahip olan ortaokul öğrencilerinin sporcu lisansına sahip olmayan öğrencilere göre tutum puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar yaptığımız çalışmayı destekler niteliktedir.

Ailenin desteği olup olmadığının spora katılımdaki tutum etkisine baktığımızda ölçek ve ölçek alt boyutlarında anlamlı farklılığa ulaşılmıştır ($p<0,01$). Literatürdeki çalışmalara baktığımızda aile desteğinin daha çok gelir düzeyi ile ilgili olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmalarda ailelerin gelir durumu değişkenine göre katılımcı öğrencilerin spora yönelmesinde ailelerin gelir durumu değişkeninin etkili rol oynadığı (Öztürk, 2000; Devecioğlu ve Sarıkaya, 2006; Ulutaş, 2018; Taşdemir, 2019) ayrıca bu yönelmenin aile geliri arttıkça spora yönelimin de arttığı sonucuna ulaşılmışlardır (Ergül ve ark., 2016). Aras ve Asma (2020) yaptıkları çalışmada aile desteği alan öğrencilerin spor katılımda pozitif yönde anlamlı farklılığın olduğu sonucuna varmışlardır. Yapılan tüm bu çalışmalara baktığımızda aile desteğinin spora katılımda pozitif yönde bir etkiye sahip olduğu sonucuna varabiliriz.

Ailede sportif etkinliğe katılan olup olmadığının spora katılımdaki tutum etkisine baktığımızda ölçek ve ölçek alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılığa ulaşılmıştır ($p<0,01$). Benzer bir çalışmada öğrencilerin ailesinde spor yapan olup olmadığı sorusuna göre spora katılımdaki tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmışlardır (Çetin, 2007; Kaya, 2020). Literatüre bakıldığında ailesinden herhangi birinin spor yapıyor olması beden eğitimi ve spora yönelik olumlu tutumu arttıran bir faktör olarak görülmektedir (Clement ve ark., 2009; Çelik ve Pular, 2011; Sivrikaya ve Kılıçık, 2017). Yapılan bu araştırmalar çalışmamızı destekler niteliktedir. Ancak Duman ve ark. (2020) Anadolu Lisesi öğrencilerinin ailesinde spor yapanlar olup olmaması durumuna göre beden eğitimi ve spora yönelik tutumların anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespitinde bulunmuşlardır. Spor türü değişkenine bakıldığı zaman spora ilgi duyma alt boyutlarında takım sporlarının bireysel sporlara ve spor yapmayanlara ($p<0, 05$), bireysel spor yapanların spor yapmayanlara göre pozitif yönde anlamlı düzeyde spora katılım durumuna etki ettiği sonucuna varılmıştır ($p<0, 05$). Sporla yaşama ve Aktif spor yapma alt boyutlarında takım sporları ve bireysel sporlara da spor yapmayanlara göre pozitif yönde anlamlı düzeyde spora katılım durumuna etki ettiği sonucuna varılmıştır ($p<0, 05$). Ayrıca Kangalgil ve ark. (2006) tarafından üniversite öğrencilerine yapılan çalışmada da spora yönelik tutumların, sporcu lisansına sahip olan öğrencilerin sporcu lisansına sahip olmayanlardan daha yüksek olduğu saptanmış olması da yine mevcut çalışmayla sonuçları örtüşen çalışmalar arasındadır. Yapılan diğer bir çalışmada da spor yapan öğrencilerin spora yönelik tutumlarının, spor yapmayan öğrencilere göre daha yüksek olması mevcut çalışmamızın sonuçlarını desteklemektedir (Singh ve Devi, 2013).

5. SINIRLIKLAR

Araştırma verileri 2019-2020 eğitim - öğretim yılı içerisinde Mardin ili Midyat ilçesi Nene Hatun Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrenciler içerisinden tesadüfi örneklem metodu ile örgün bir biçimde öğrenim gören ve araştırmaya katılmayı kabul eden 196 öğrenci ile sınırlıdır. Araştırma bu çalışmada uygulanan anketlerde bulunan sorulara verilen cevaplarla sınırlıdır.

6. ÖNERİLER

Çalışmada elde edilen bulgular neticesinde şu önerilerde bulunulmaktadır:

- Okul takımlarında yer alan öğrencilere performans notları verilmeli ve LGS/YKS gibi sınavlarda ek puan alacak şekilde düzenlemeler yapılmalı. Bu sayede diğer öğrencilerin spora teşvik edilmesi ve spora yönelik olumlu tutum geliştirmeleri sağlanabilir.
- Özellikle bazı yerlerdeki bölge şartları dikkate alınarak kız öğrencilerin spora yönlendirilmesi için aile ve veliler ile görüşmeler yapılarak güven hissi verilerek spora teşvik edilmesi sağlanabilir.
- Okul içi ve okul dışı spor faaliyetlerin sayısı artırılarak daha fazla öğrencinin spora katılımı sağlanmalı ve farklı branşlarda yeteneği olan öğrenciler keşfedilerek okul takımlarına katılmaları sağlanıp ödüllendirilmeli.

- Öğrencilerin derse katılımındaki verimliliğin artması için tesis ve malzeme eksikliği olan okullarda, eksiklerin giderilmesi derse karşı olan ilgiyi artırır.
- Maddi imkânı ve spor malzemesi yetersiz olan öğrenciler desteklenmeli ve bu destek eğitim süreci boyunca sürekli olmalı.
- Özellikle kız öğrencilerimizin hassasiyet beklediği konularda kendilerine gerekli kolaylık sağlanmalı ve sabırlı olunmalıdır.

Yazar Katkıları

Çalışmaya tüm yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çalışma hakkında herhangi bir çıkar çatışması belirtmemişlerdir.

KAYNAKÇA

Akandere, M., Özyalvaç, N. T., & Duman, S. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 1-11.

Akgül, S., Göral, M., Demirel, M., & Üstün, Ü. D. (2012). İlköğretim öğrencilerinin okul içi ve okullar arası sportif etkinliklere katılma nedenlerinin çeşitli değişkenler açısından araştırılması. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32, 13-22.

Alparslan, S. (2008). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sergilediği öğretim davranışlarına karşı algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumları* (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Altay, F., & Özdemir, Z. (2006). Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim 1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. 9. *Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi*. Muğla Üniversitesi, Muğla.

Aracı, H. (2006). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Aras, L., & Asma, M. B. (2020). Farklı türdeki ortaöğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 27-39.

Başer, S. A. (2009). *Öğretmen niteliklerinin beden eğitimi dersi alan öğrencilerin bu derse karşı olan tutumlarına etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Bozdoğan, A. E., & Yalçın, N. (2005). İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin fen bilgisi derslerindeki fizik konularına karşı tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 241-247.

Clement, D., Brooks, D., & Wilmoth, B. (2009). Parental attitudes towards physical activity. A preliminary analysis. *Fitness Society of India*, 5(2), 1- 11.

Çelik, Z., & Pulur, A. (2011). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. *Van 100.Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı*, 115-121.

Çetin, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.

Çolak, F. Ş. (2019). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Erzurum ili örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Kış Sporları ve Spor Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Daley, A. J., & Leahy, J. (2003). Self-perceptions and participation in extracurricular physical activities. *Physical Educator*, 60(2).

Devecioğlu, S., & Sarıkaya, M. (2006). Sporcu öğrencilerin sosyo-ekonomik değişkenler ışığında profollerinin belirlenmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(2), 301-314.

Duman, S., Karagün, E., & Selvi, S. (2020). Anadolu ve spor lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10, 89-103.

Ekici, S., Çolakoğlu T., & Bayraktar A. (2011). Dağcılık sporuyla uğraşan bireylerin bu spora yönelme nedenleri üzerine bir araştırma. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 110-119.

Ergül, A. E., Tınaz, C., & Ertaç, M. (2016) Lise öğrencilerinin spora yönelik farkındalık düzeylerine etki eden faktörlerin incelenmesi: Tenis branşı örneği. *Spor Bilimleri Dergisi*, 27(2), 69–83

Erhan, E., & Tamer, K. (2009). Doğu Anadolu Bölgesi ilköğretim ve ortaöğretim okullarında beden eğitimi dersi için gereken tesis araç-gereç durumları ile öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasındaki ilişkiler. *Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 11(3).

Eski, T. (2010). *Ortaöğretim öğrencilerinin kış sporlarına yönelik farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Eskiler, E., Küçükbiş, F., & Gülle, M. (2016). *Orta dönem çocuk ergenlerde fiziksel aktiviteye yönelik tutumların sosyal pazarlama bağlamında değerlendirilmesi*. ERPA International Congresses on Education, Saraybosna.

Göksel, A. G., & Caz, Ç. (2016). Anadolu Lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9.

Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Güllü, M., & Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.

Hassmen, P., Koivula, N., & Uutela, A. (2000). Physical exercise and psychological wellbeing: A population study in Finland. *Preventive Medicine*, 30(1), 17-25.

Hilland, T. A., Stratton, G., & Vinson, D. (2009). The Physical education predisposition scale: Preliminary development and validation. *Journal of Sport Sciences*, 27(14), 1555- 1563.

Hünük, D. (2006). *Ankara İli merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (15. Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.

Kangalgil, M., Hünük, D., & Demirhan, G. (2004) *Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin beden eğitimine ilişkin tutumları*. 8.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya.

Kangalgil, M., Hünük, D., & Demirhan, G. (2006). İlköğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.

Kaya, A. (2020). *İlköğretim kurumları ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bartın.

Kırınmoğlu, H., Dalli, M., Yılmaz, A., & Say, M. (2017). Öğretmen adaylarının zihinsel engelli bireylerin sportif etkinliklerine yönelik tutum düzeylerinin incelenmesi (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi örneği). *Journal of Human Sciences*, 14(4), 3116-3125.

Köse, B., Uzun, M., Özlü, K., Çelik, N. M., & Erbaş, Ü. (2019). Spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin öznel mutluluk ve zindelik düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Ankara Üniversitesi Örneği). *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 22-29.

Küçük, V., & Koç, H. (2004). Psiko-sosyal gelişim süreci içerisinde insan ve spor ilişkisi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 211-223.

Mirzeoğlu, D. (2011). *Eğitim (pedagoji) temelleri*. Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi.

Mutlu, T. O., Şentürk, H. E., & Zorba, E. (2014). Üniversite öğrencisi tenisçilerde empatik eğilim ve iletişim becerisi. *International Journal of Science Culture and Sport*, SI1, 129-137.

Öztürk, H. (2000). *Ortaöğretim öğrencilerinin sportif beklenti ve alışkanlıkları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Phillips, S. R. (2011). *Upper elementary school students' attitudes and perceptions toward physical education* (Doctoral Dissertation). Columbia University, New York.

Silverman, S., & Scrabis, K. A. (2004). A review of research on instructional theory in physical education 2002-2003. *International Journal of Physical Education*, 41(1), 4-12.

Singh, R. K. C., & Devi, K. S. (2013). Attitude of higher secondary level student towards games and sports. *International Journal of Physical Education, Fitness and Sports*, 2(4), 80-85

Sivrikaya, Ö., & Kılçık, M. (2017). İlköğretim okulları 2. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi (Düzce Örneği). *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 1-15.

Şentürk, H. E. (2012). Spora yönelik tutum ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 8-18.

Taşdemir, M. (2000). *Eğitimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Ocak Yayınları.

Taşdemir, N. (2019). *Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.

Tavlaş, S. (2012). *Erzurum ilindeki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının*

incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Tutar, H. (2016). *Sosyal psikoloji, kavramlar ve kuramlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Türkmen, M., Abdurahimoğlu, Y., Varol, S., & Gökdağ, M. (2016) İslami ilimler fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Bartın Üniversitesi Örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 48-59.

Ulutaş, Y. (2018). *Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

Yetim A. (2006) *Sosyoloji ve spor*. İstanbul: Morpa

Yıldız, Ö. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemler* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Yılmaz, A. (2018). Parent expectations towards participation to extracurricular sport activity of high school students. *Pedagogics Psychology Medical-Biological Problems of Physical Training and Sports*, 22(4), 216-225.

Yiyit, S. (2017). Spor etkinliklerine katılımın psikolojik faydaları üzerine bir değerlendirme. *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 17-22.

Makale Geliş : 30.05.2020

Makale Kabul : 21.09.2020

Açık Erişim Politikası

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>